

دکتر محمد جلیلی
معاون آموزشی دانشگاه

معاونت آموزشی

مقدمه

در یک نگاه کلان دانشگاه در حال حاضر دارای بالغ بر ۲۹ مجموعه آموزشی است. در طی چهار سال گذشته مجموعاً ۸۳۱۰ نفر به عنوان دانش آموخته از دانشگاه علوم پزشکی تهران فارغ‌التحصیل شده‌اند و ۱۱۲۲۰ دانشجوی نیز برای تحصیل وارد این دانشگاه شده‌اند. دانشگاه در یک نگاه کلی در عرصه آموزش دارای ۱۱ دانشکده، ۱ پردیس بین‌الملل، ۱ پردیس دوره شبانه، ۱۱۰ گروه آموزشی، ۱۷۷۴ عضو هیئت علمی، ۱۵ نفر عضو هیئت علمی افتخاری وابسته (affiliated) به دانشگاه، ۱۶ بیمارستان آموزشی، پژوهشی، درمانی، ۱۹۹ بخش آموزشی، ۱۵ قطب علمی، ۲۷۱ برنامه آموزشی (حدود ۸۷٪ رشته‌ها در مقاطع تحصیلات تکمیلی) می‌باشد. از حدود ۱۲۳۰۰ دانشجوی مشغول به تحصیل در این دانشگاه ۷۵۲ دانشجوی بین‌المللی هستند و ۵۹ دانشجوی بین‌المللی تا کنون از پردیس بین‌الملل فارغ‌التحصیل شده‌اند. همچنین ۱۸۲ دانشجو مشغول به تحصیل در دوره‌های آموزش مجازی هستند.

با ابلاغ طرح تحول آموزش در علوم پزشکی از سوی وزارت بهداشت، برنامه‌های حوزه آموزش دانشگاه با طرح تحول سلامت هماهنگ گردید تا این دانشگاه بتواند نقش خود را همچون گذشته به عنوان نماد آموزش عالی در حوزه سلامت در تحولات و پیشرفتهای کشور در آموزش علوم پزشکی به خوبی ایفا نماید و با توجه به همین رسالت ملی و فرادانشگاهی گامهای مؤثری را در جهت توسعه آموزش علوم پزشکی در سایر دانشگاههای علوم پزشکی در منطقه آمایشی ۱۰ کشوری و سرتاسر میهن عزیزمان بردارد.

رئوس برنامه های چهارساله

ارتقاء کیفیت آموزش با هدف تربیت بهترین دانش آموختگان در تمام مقاطع

- استقرار نظام ارزشیابی
- توانمندسازی هیات علمی
- برنامه های توسعه ای آموزش
- ارتقاء کیفی رابطه استاد- دانشجو بر اساس شرایط و الزامات موجود
- ارزیابی و بازنگری رشته های موجود و برنامه ریزی برای رشته های مورد نیاز
- ساماندهی و بهبود روند اجرای پایان نامه ها

ارتقاء زیرساخت های آموزش

- جذب هیات علمی بر اساس نقشه بازنگری شده توزیع هیات علمی
- تمهید فضا، تجهیزات و منابع مورد نیاز برای تحقق برنامه ها

ساماندهی خدمات آموزشی

- کاهش تصدی گری ستاد و واگذاری خدمات آموزشی به دانشکده ها
- ارائه کلیه خدمات آموزشی دانشجویان به صورت غیر حضوری
- یکپارچه سازی پرونده دانشجویی (یک دانشجو یک پرونده)

گزارش پیشرفت برنامه ها

۱- ارتقاء کیفیت آموزش با هدف تربیت بهترین دانش آموختگان در تمام مقاطع

۱-۱- استقرار نظام جامع ارزشیابی در راستای بسته اعتبار بخشی موسسات و بیمارستان های آموزشی

- تدوین و تصویب آیین نامه های سه گانه نظام جامع ارزشیابی دانشگاه
- تدوین و تصویب آیین نامه نظام جامع ارزشیابی دوره در تاریخ ۲۵ آذر ماه ۱۳۹۱
- تدوین و تصویب آیین نامه نظام جامع ارزیابی دانشجو در تاریخ ۱۴ دی ماه ۱۳۹۲
- تدوین و تصویب آیین نامه نظام جامع ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیئت علمی در تاریخ ۲۴ آبان ماه ۱۳۹۳

تصویب و آغاز پیاده سازی شیوه نامه‌های دانشکده‌ها

- تصویب شیوه نامه‌های ارزشیابی دوره کلیه دانشکده‌ها در شورای آموزشی دانشگاه و آغاز پیاده سازی (مجموعاً ۱۵ شیوه نامه)
- تصویب شیوه نامه‌های ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیئت علمی کلیه دانشکده‌ها در شورای آموزشی دانشگاه و آغاز پیاده سازی (مجموعاً ۱۲ شیوه نامه)
- تصویب شیوه نامه ارزیابی دانشجوی مربوط به ۵ دانشکده در شورای آموزشی دانشگاه - شیوه نامه ۶ دانشکده در حال بررسی و در نوبت طرح در شورا است
- اجرایی شدن مرحله اول استقرار ارزشیابی مبتنی بر شبکه اعضای هیئت علمی در دانشگاه با راه اندازی سامانه ارزشیابی مبتنی بر شبکه اعضای هیئت علمی
- مدیریت خودارزیابی موسسه‌ای دانشگاه بر اساس استانداردهای موسسه‌ای ملی
- تدوین گزارش خودارزیابی موسسه‌ای دانشگاه بر اساس استانداردهای موسسه‌ای ملی

• اخذ گواهی اعتباربخشی موسسه ای از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

مدیریت خودارزیابی کلیه بیمارستان‌های دانشگاه بر اساس استانداردهای اعتباربخشی آموزشی بیمارستان‌های دانشگاه

- تدوین ۱۴ گزارش خودارزیابی بیمارستان‌های دانشگاه بر اساس استانداردهای اعتباربخشی آموزشی بیمارستان‌ها شامل نقاط قوت، نقاط ضعف و راهکارهای ارتقاء کیفیت
 - تدوین برنامه عملیاتی بیمارستان‌های آموزشی در راستای ارتقاء کیفیت و رفع نقاط ضعف
 - تدوین و تصویب شیوه نامه "فرایند ارزیابی درونی بیمارستان‌ها در چارچوب اعتباربخشی آموزشی" بر اساس استانداردهای ملی و آغاز اجرایی شدن آن
 - ارزشیابی درون دانشگاهی بیمارستان‌های آموزشی بر اساس استانداردهای ملی
 - تدوین گزارش ارزیابی درونی ۶ بیمارستان آموزشی وابسته به دانشگاه
 - همکاری و مدیریت انجام ارزشیابی بیرونی بیمارستان‌های آموزشی توسط تیم وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
- ارزشیابی دوره پزشکی عمومی دانشگاه توسط فدراسیون جهانی آموزش پزشکی (WFME) در راستای بسته بین‌المللی سازی آموزش علوم پزشکی
- تدوین گزارش خودارزیابی برنامه پزشکی عمومی بر اساس استانداردهای فدراسیون جهانی آموزش پزشکی (WFME) به زبان انگلیسی
 - دریافت گزارش ارزشیابی دوره پزشکی عمومی دانشگاه توسط WFME
 - تدوین برنامه عملیاتی ارتقاء برنامه پزشکی عمومی بر مبنای گزارش ارزشیابی WFME

مشارکت در اعتباربخشی موسسه‌های دانشگاه بر اساس استانداردهای موسسه ASIC و گزارش خودارزیابی موسسه‌های دانشگاه بر اساس مولفه‌های آموزشی استانداردهای موسسه ی ASIC

۲-۱- توانمندسازی هیئت علمی

تدوین و تصویب برنامه جامع توانمندسازی آموزشی اعضای هیئت علمی دانشگاه در تاریخ ۲۴ خرداد ماه ۱۳۹۴

برگزاری کارگاه‌ها و دوره‌های توانمندسازی

- برگزاری ۴۱ مورد کارگاه آموزشی و ۱۹ دوره آموزشی و ۴۲۶۳۰ نفر - ساعت کارگاه آموزشی طی ۴ سال گذشته
- برگزاری بیش از ۲۳ کارگاه در قالب برنامه جامع توانمندسازی توسط مرکز مطالعات و توسعه آموزش که ۱۶۸۵ نفر از اعضای هیئت علمی دانشگاه در آن شرکت نموده‌اند
- برگزاری ۲۷۷ ساعت آموزش در موضوعات مختلف در قالب کارگاه‌های آموزشی پیشرفته با شرکت ۵۸۸ نفر از اعضای هیئت علمی
- برگزاری ۵ کارگاه موضوعی با عناوینی از قبیل چگونه یک کارگاه آموزشی موفق برگزار کنیم؟، مشاهده آموزش توسط هم‌تایان، آموزش مبتنی بر تیم، با شرکت ۴۵۴ نفر از اعضای هیئت علمی
- برگزاری ۵ کارگاه کشوری با عنوانین: طراحی و برگزاری آزمون عینی ساختارمند بالینی OSCE، کارگاه توانمندسازی ممتحنین، کارگاه پژوهش در آموزش پیشرفته، ارزیابی فراگیر پیشرفته، ارزشیابی برنامه پیشرفته با شرکت ۲۷۰ نفر از اعضای هیئت علمی
- برگزاری دوره‌های تدبیر، مهارت‌های آموزشی پایه و کوتاه مدت آموزش پزشکی با شرکت ۴۵۶ نفر از اعضای هیئت علمی
- تدوین شیوه‌نامه اعطای امتیاز توانمندسازی به کارگاه‌های آموزشی دانشکده‌ها و بیمارستان‌های آموزشی
- برگزاری ۳۴ کارگاه آموزشی توسط دانشکده‌ها و بیمارستان‌های تابعه با مجوز مرکز مطالعات و توسعه آموزش
- بازنگری دوره‌های آموزشی توانمندسازی اعضای هیئت علمی (برقراری دوره مهارت‌های آموزشی پایه)
- راه‌اندازی دوره دانشوری آموزش پزشکی (Medical Education Scholar Program) و اجرای آن برای دو دوره

- راه‌اندازی برنامه مشاهده آموزش همتایان (ماه) در دانشگاه و اجرای ۳۵ مورد مشاهده
- طراحی و برگزاری دوره‌های آشنایی اعضای هیئت علمی جدید با دانشگاه و تهیه DVD آشنایی با دانشگاه
- برگزاری منظم ۵ دوره آموزش پزشکی ویژه دانشجویان دانشگاه (دوره دانا)

۳-۱- ارتقاء کیفی رابطه استاد و دانشجو

تدوین و تصویب دستورالعمل شناسایی موارد افت تحصیلی و نحوه برخورد با آن در تاریخ ۶ شهریور ۱۳۹۵

تدوین و ارائه ۲ واحد درسی تحت عنوان "مهارتهای زندگی" متشکل از ۸ مهارت ضروری

تهیه محتوای الکترونیک مناسب برای آموزش مهارتهای زندگی

۴-۱- برنامه‌های توسعه‌ای آموزش

بررسی، تصویب و حمایت مالی از طرحهای توسعه آموزش و پژوهش‌های آموزش در دانشگاه

- تصویب ۸۰ طرح در طی چهار سال گذشته
- راه‌اندازی واحد مشاوره مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه جهت ارائه راهنمایی لازم در خصوص طرحهای توسعه‌ای آموزش

توسعه آموزش‌های الکترونیک در راستای بسته توسعه آموزش مجازی در علوم پزشکی

- ایجاد معاونت مجازی‌سازی در دانشکده مجازی با هدف سازماندهی به فعالیت‌های دانشکده در این زمینه
- گسترش فضای استودیوهای ضبط صدا (اتاق آکوستیک) و ایجاد استودیوی ضبط تصویر در دانشکده مجازی با هدف افزایش ظرفیت و کیفیت تولید محتوای آموزشی
- برگزاری جلسات و کارگاه‌های متعددی برای افزایش آگاهی و توسعه دانش اعضای هیئت علمی با این مقوله (برگزاری ۲۲ کارگاه در مورد چگونگی ارائه مجازی رشته‌های حضوری موجود در

- برگزاری جلسات متعددی با محوریت دانشکده مجازی با هیئت رئیسه دانشکده‌ها به منظور بررسی راهکارهای گسترش آموزش مجازی
- تدوین و تصویب برنامه عملیاتی دانشکده مجازی برای پیشبرد مجازی سازی فعالیت‌های آکادمیک
- تدوین دستورالعمل نظام جامع آموزش مجازی دانشگاه و تصویب در نوزدهمین نشست شورای دانشگاه در تاریخ ۲۴ بهمن ۱۳۹۵ (در این سند چارچوب کلی اقدامات دانشگاه در حوزه مجازی سازی بحث شده است)
- تدوین شیوه نامه‌ای برای چگونگی مجازی سازی رشته‌ها توسط دانشکده مجازی در نوبت طرح در شورای آموزشی دانشگاه
- پذیرش چهار دوره مدیریت عالی بهداشت عمومی (MPH) ویژه توانمندسازی پزشکان خانواده
- پذیرش چهار دوره دانشجو در رشته برنامه ریزی یادگیری الکترونیکی در علوم پزشکی
- پذیرش سه دوره کارشناسی ارشد کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی
- پذیرش سه دوره کارشناسی ارشد آموزش پزشکی
- پذیرش سه دوره کارشناسی ارشد نظارت بر امور دارویی
- پذیرش یک دوره دکترای تخصصی کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

- پذیرش یک دوره کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی در علوم پزشکی
- پذیرش تولید بیش از ۵۰۰ عنوان محتوای الکترونیکی و چند رسانه‌ای
- دریافت و بررسی برنامه عملیاتی دانشکده‌ها در راستای مجازی سازی برای سال تحصیلی ۹۷-۹۶ (دریافت ۱۰ برنامه عملیاتی از دانشکده‌ها)

همکاری در توسعه عرصه‌های آموزشی جامعه محور در راستای بسته آموزش پاسخگو و عدالت محور

عقد توافق نامه استفاده از مراکز سلامت جامع و پایگاه‌ها و خانه‌های بهداشت دانشگاه برای آموزش دانشجویان و دستیاران تخصصی گروه بیماری‌های کودکان (ایجاد شبکه بهداشت آموزشی) طراحی، اجرا و ارزشیابی فرآیند مواجهه زودرس دانشجویان علوم پزشکی با جامعه در بستر آشنایی با مولفه‌های اجتماعی مؤثر بر سلامت با رویکرد آموزش بین حرفه‌ای با استفاده از فرصت طرح جهادی دستان مهربان

۱-۵- ارزیابی و بازنگری رشته‌های موجود و برنامه‌ریزی رشته‌های مورد نیاز در راستای بسته توسعه توسعه راهبردی، هدفمند و ماموریت‌گرای برنامه‌های آموزش عالی سلامت

راه‌اندازی ۲۳ رشته مقطع جدید و تصویب ۱۷ رشته مقطع جدید در دانشگاه (در انتظار تصویب وزارت متبوع)

شفاف سازی روند طراحی، تاسیس و راه‌اندازی برنامه‌های درسی رشته‌های جدید در دانشگاه تصویب آیین نامه بازنگری شده پذیرش دانشجوی رشته پزشکی از مقطع کارشناسی کاهش مدت زمان فرایند بررسی برنامه‌های درسی رشته‌های جدید به حداکثر ۱۰ روز

۱-۶- ساماندهی و بهبود روند اجرای پایان‌نامه‌ها

تدوین و تصویب دستورالعمل جامع پایان‌نامه‌های دوره‌های دکتری تخصصی (PhD) در تاریخ ۵ تیر ۱۳۹۵ و ابلاغ به دانشکده‌ها جهت اجرا

تدوین و تصویب دستورالعمل جامع پایان‌نامه‌های دوره‌های کارشناسی ارشد در تاریخ ۸ اسفند ۱۳۹۴ و ابلاغ به دانشکده‌ها جهت اجرا

تدوین دستورالعمل جامع پایان‌نامه‌های دوره‌های تخصصی و فوق تخصصی در تاریخ ۹۶/۶/۲۵

تدوین و تصویب دستورالعمل جامع پایان‌نامه‌های دوره دکتری حرفه‌ای

تدوین و تصویب دستورالعمل ارزش گذاری دستاوردهای حاصل از پایان نامه ها در دانشگاه و ابلاغ به دانشکده‌های داروسازی و فناوریهای نوین پزشکی جهت اجرا به صورت پایلوت در تاریخ ۱۰ اسفند

۱۳۹۳

تدوین و تصویب دستورالعمل نگارش پایان‌نامه‌های مقاطع تحصیلات تکمیلی در آذر ۱۳۹۴ و ابلاغ به دانشکده‌ها جهت اجرا

۲- ارتقاء زیرساخت‌های آموزش

۱-۲- جذب هیئت علمی بر اساس نقشه

تدوین و تصویب نقشه جامع هیات علمی هر یک از گروه‌های دانشکده با تعیین تعداد فعلی اعضای هیئت علمی، تعداد مورد نیاز هیئت علمی تا سال ۹۷ و تعداد هیات علمی که باید جایگزین بازنشستگان احتمالی در این دوره زمانی شوند در تاریخ ۲۷ اسفند ۱۳۹۳

۲-۲- تمهید فضا، تجهیزات و منابع مورد نیاز برای تحقق برنامه‌ها

راه اندازی و تجهیز فضا و امکانات مرکز جامع آزمون دانشگاه در راستای بسته ارتقای نظام ارزیابی و آزمون‌های علوم پزشکی

شروع پروژه ساماندهی مراکز مهارت‌های بالینی (skill labs) دانشگاه راه‌اندازی مرکز تحقیقات آموزش در علوم پزشکی و راه‌اندازی مرکز تهیه بانک اطلاعات از تجهیزات مورد نیاز دانشکده‌ها و بیمارستان‌های دست‌اندرکار تربیت دانشجویان و در راستای بسته توسعه و ارتقای زیرساخت‌های آموزش علوم پزشکی تدوین و تصویب شرح وظایف و تشکیلات دفاتر توسعه آموزش دانشکده و بیمارستان‌های تابعه دانشگاه در تاریخ ۱۵ مرداد ۱۳۹۶

۳- ساماندهی خدمات آموزشی

۳-۱- کاهش تصدی‌گری ستاد

واگذاری آن بخش از خدمات و فرایندهایی که نیاز به تصمیم‌گیری راهبردی نداشت با تعیین راهکارهای اجرایی شدن آن به دانشکده‌های ذیربط

۳-۲- ارائه غیر حضوری کلیه خدمات

پایه‌سازی سامانه‌های الکترونیکی برای فرایندهای آموزشی دانشجویان و دانش‌آموختگان انجام غیرحضوری و الکترونیکی اکثر فرایندهای خدمات آموزشی از قبیل تحویل دانشنامه، ثبت نام، و بسیاری امور دیگر

۳-۳- یکپارچه سازی پرونده دانشجویی

ارزیابی و رتبه‌بندی دانشکده‌ها بر اساس خدمات آموزشی استاندارد سازی فضای بایگانی دانشکده‌ها

• شروع فرایند اجرایی ساماندهی بایگانی پرونده‌های دانشجویی از تاریخ ۲۴ بهمن ۱۳۹۵ با مصوبه شورای دانشگاه

• آغاز اسکن پرونده‌های دانشجویی از ابتدای فروردین ماه ۱۳۹۶ در ستاد مرکزی دانشگاه
• طراحی، ساخت و تجهیز بایگانی دانشکده بهداشت، پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی و پرستاری و مامایی و پیراپزشکی

تکمیل بایگانی تصویری و به حداقل رساندن سایز پرونده‌های فیزیکی

• تکمیل بایگانی تصویری برای تعداد ۱۰۲۰۰۰ پرونده

تدوین پروتکل ساماندهی بایگانی در دانشکده‌ها به منظور یکسان کردن روش و محل نگهداری پرونده‌ها
تجمیع آیین‌نامه‌های آموزشی و تدوین کتاب جامع آیین‌نامه‌های آموزشی دوره‌های کارشناسی، دکترای حرفه‌ای، کارشناسی ارشد، دکترای تخصصی (PhD)

• استقرار سامانه یکپارچه، پژوهشی، آموزشی، دانشجویی (سپید)

- تدوین پیش‌نویس « برنامه جامع ارتقای عملکرد دفاتر توسعه آموزش، دانشکده‌ها و بیمارستان‌های تابعه دانشگاه»
 - راه‌اندازی بخش‌ها و گروه‌های آموزشی جدید
- کوتاه کردن فرآیندهای خدمات آموزشی و واگذاری به محیط تدوین ضوابط امحای مدارک غیرضروری پرونده

چالش‌ها

- مهم‌ترین نکته در استقرار هر نظام ارزشیابی حصول اطمینان از تحقق همه اجزای چرخه تضمین و ارتقای مستمر کیفیت در دانشگاه است. به این ترتیب طراحی سیستم و حتی پیاده‌سازی کامل آن به معنای در اختیار داشتن یک سیستم که به صورت مستمر داده‌های لازم را گردآوری کرده و اطلاعات مورد نیاز را تولید می‌کند به هیچ وجه کافی نیست بلکه مرحله اصلی تحقق تغییرات مورد نیاز در سیستم بر اساس نتایج ارزشیابی و تداوم حرکت این چرخه به صورت مستمر است که این امر با چالش‌های متعدد فرهنگی، پرسنلی و امکاناتی مواجه است.
- هر چند اقدامات اولیه در جهت استقرار سامانه ارزشیابی مبتنی بر شبکه انجام شده است اما با توجه به جوان بودن سیستم ارزشیابی در دانشگاه، نبود زیرساخت‌های کامل از جمله امکانات سخت‌افزاری و نیز پرسنل زبده برای پیش بردن این امر مانع اصلی در جهت پیشبرد ارزشیابی مبتنی بر شبکه در دانشگاه محسوب می‌شود.
- حجم زیاد کارهای جاری چه در ستاد آموزش دانشگاه و چه در دانشکده‌های تابعه از موانع اصلی پیشبرد اقدامات توسعه‌ای از جمله ارزشیابی است که باید با کم کردن حجم آن دسته از امور از طریق حذف فرآیندهای اضافی، واگذاری به محیط و غیرحضور کردن و مبتنی بر شبکه کردن آنها فراغ بال بیشتری برای امور توسعه‌ای فراهم نمود.
- مدل در نظر گرفته شده برای عضو هیئت علمی بالینی از لحاظ مفهومی نیاز به بسط بیشتری دارد. تفکیک فعالیت‌های صرفاً درمانی از آموزشی و توجه به اقداماتی که در حال حاضر به علت مشغولیت اعضای هیئت علمی معطل مانده در این مدل به خوبی دیده نشده است.
- هر چند تدوین شیوه‌نامه راه‌اندازی و طراحی برنامه‌های درسی رشته‌های جدید در دانشگاه منجر به شفاف‌سازی روند کار شده است، اما مشکل اساسی که همچنان به جای خود باقی مانده این است که مراحل مربوط به برنامه ریزی آموزشی یک رشته به ویژه از بعد نیازسنجی مربوط به ضرورت راه‌اندازی رشته و نیز تعیین محتوای ضروری به درستی و منطبق با روش شناسی درست انجام نمی‌شود.

توصیه‌هایی برای آینده

- لازم است مسوولان دانشگاه ضمن حفظ توجه مستمر به پیاده سازی مراحل اولیه سیستم ارزشیابی از چرخش کامل چرخه تضمین و ارتقای مستمر کیفیت اطمینان حاصل کنند، ضمن این که توازن لازم بین حجم فعالیت‌ها در همه قسمت‌های این چرخه را مورد توجه قرار دهند. به تعبیر دیگر نباید همه توان و انرژی دانشگاه برای گردآوری اطلاعات صرف شود و در نتیجه فرصت و توانی برای به نتیجه رساندن تغییرات مورد نظر بر اساس ارزشیابی‌های به عمل آمده وجود نداشته باشد.
- آن چه لازم است در زمینه راه‌اندازی و طراحی برنامه‌های درسی رشته‌های جدید انجام شود ارتقای توانمندی گروه‌های آموزشی دانشگاه در زمینه برنامه ریزی آموزشی به ویژه پیاده سازی روش‌های علمی و دقیق نیازسنجی می‌باشد. این امر در گام اول می‌تواند در قالب برگزاری کارگاه‌های آموزشی نیازسنجی پیشرفته باشد
- اقدام اصلی مورد نیاز برای ارتقای وضعیت طرح دوره‌ها در دانشگاه می‌تواند مجموعه‌ای از اقدامات توانمندسازی، سیاستگذاری و برنامه ریزی باشد. به این منظور پیشنهاد می‌شود با بهره گیری از تجربه کسب شده در زمینه ساماندهی وضعیت ارزشیابی در دانشگاه، با تدوین آیین نامه ساماندهی طرح دوره‌های رشته مقاطع دایر دانشگاه در این خصوص اقدام شود
- در بحث تدوین دستورالعمل جامع پایان نامه با توجه به تفاوت‌های زیاد بین دانشکده‌ها رسیدن به متنی کاملاً یکسان امکان پذیر نبود و در برخی موارد چارچوب مشخصی پیشنهاد شده و از دانشکده‌ها خواسته شده شیوه نامه متناسب با شرایط و نیازهای خود را تدوین و جهت ارائه به شورای آموزش دانشگاه ارائه کنند که این موضوع نیاز به پیگیری دارد. همچنین لازم است اجرای دستورالعمل‌های جامع پایان نامه و نگارش پایان نامه در سطح گروه‌ها و دانشکده‌ها به صورت دقیق پایش شود.
- در مورد دستورالعمل پایان نامه محصول محور لازم است شیوه‌نامه‌های مورد اشاره در متن دستورالعمل توسط دانشکده‌ها تدوین و توسط دانشگاه مصوب شود. همچنین چگونگی پیاده سازی و اجرای آن در سطح دانشکده‌ها پایش شود و میزان استفاده از این مسیر مشخص شود. همچنین در صورت وجود شواهدی دال بر موفق بودن این کار نسبت به بسط مصوبه به کلیه دانشکده‌های دانشگاه و اخذ مجوز لازم از شورای دانشگاه اقدام شود.
- تلاش برای مرتبط ساختن برنامه‌های توانمندسازی با نتایج حاصل از ارزشیابی کیفیت آموزشی اعضای هیئت علمی
- توسعه برنامه‌های توانمندسازی در حوزه لیدرشپ آموزشی
- ایجاد ساختار و راه‌اندازی دفاتر مشاوره تحصیلی در دانشکده‌ها با شرح وظایف و فرایندهای

- تعریف شده و روشن و ارتباطات تعریف شده با مرکز مشاوره دانشجویان معاونت دانشجویی
- به روز رسانی نقشه جذب اعضای هیأت علمی قبل از پایان سال ۹۷ و بازبینی کلی مدل نقشه هیئت علمی بالینی
- نظارت جدی بر کیفیت خدمات آموزشی ارائه شده توسط دانشکده‌ها و تدوین ساز و کار مشخصی برای پایش این خدمات
- پیگیری پروژه ساماندهی بایگانی با تجمیع پرونده‌ها و قرار گرفتن پرونده‌ها با حداقل فیزیک لازم در بایگانی دانشکده‌ها طبق دستورالعمل ابلاغ شده
- پیگیری رتبه‌بندی دانشکده‌های دانشگاه بر اساس ارائه خدمات آموزشی در مقاطع تحصیلات تکمیلی

مسیر آینده

گزارش حاضر در برگیرنده فعالیت‌های مرتبط با برنامه چهارساله دانشگاه است. همانطور که از گزارش مشخص می‌شود برنامه‌های چهارسال گذشته عمدتاً حول محور ارزشیابی کیفی و نیز ساماندهی خدمات آموزشی بوده است. به نظر می‌رسد هر دوی این فعالیتها نیازمند پیگیری جدی هستند تا محصول نهایی به دست آید. به عبارت دیگر لازم است از یک سو خدمات آموزشی با کیفیت مناسب و کارایی بالا ارائه شود تا ضمن تأمین نظر دریافت کنندگان خدمت بار کاری حوزه را کمتر و امکان پرداختن به مقوله‌های توسعه‌ای را بیشتر فراهم کند، و از سوی دیگر ارزشیابی در نظام آموزشی به طور کامل مستقر شود و چرخه ارزشیابی و ارتقا کیفی تکمیل شود. در عین حال برنامه‌های دیگری هم در حوزه معاونت آموزشی انجام شده است که به تفصیل در گزارش حوزه معاونت آموزشی ذکر شده است و آنها نیز نیازمند پیگیری و تثبیت است که از آن جمله می‌توان به بازنگری شعاع، سامانه یکپارچه دانشگاه، و بازبینی آیین نامه ترفیع اشاره کرد.

با این وجود، در بعضی حوزه‌ها در این مدت اقدام منسجم و جدی صورت نگرفته است که می‌تواند برای دور بعد مد نظر قرار گیرد.

مهم ترین چالش آموزش نه تنها در سال‌های آینده بلکه به نظر می‌رسد به صورت همیشگی، جایگاه و منزلت آموزش در نظر معلمان دانشگاه در مقایسه با سایر جنبه‌های فعالیت‌های آکادمیک و یا حرفه‌ای هیئت علمی در دانشگاه است. هر چند آموزش همیشه یکی از اصلی ترین ارکان حیات دانشگاهی محسوب شده و می‌شود و در بیش از یک دهه گذشته نیز توجه ویژه‌ای به آن در سطح کشوری و دانشگاهی شده است و جمع قابل ملاحظه‌ای از اعضای هیئت علمی دانشگاه، صرف نظر از انگیزه‌های بیرونی و صرفاً به دلیل عشق به معلمی و تعلیم و تربیت در دانشگاه مشغول به کار بوده و هستند اما واقعیت این است که هم در گذشته و همین طور در حال و آینده، آموزش به دلایل متعدد در مقایسه با سایر حیطه‌های فعالیت یک هیئت علمی، فاقد جذابیت‌های بیرونی لازم است. این امر

بخصوص در مقایسه بین آموزش با ارایه خدمات (که مستقیماً منجر به درآمد می‌شود) یا پژوهش (که منجر به تولید علم و در نتیجه ارتقای منزلت هیئت علمی به عنوان یک دانشمند در بعد مفهومی و تسهیل ارتقای مرتبه او در بعد اجرایی می‌شود) فاقد عوامل انگیزشی بیرونی است. لازم به ذکر است راه حل این معضل از طریق کاهش بی‌منطق جنبه‌های پژوهشی یا ارایه خدمات اعضای هیئت علمی نیست. چرا که به این ترتیب و بدون برنامه ریزی نه تنها منجر به بهبود وضعیت آموزش نمی‌شود بلکه سایر جنبه‌های پیشرفت دانشگاه را نیز مختل می‌کند. در سنوات گذشته اقدامات متعددی در این خصوص صورت گرفته است که از میان آنها می‌توان به اصلاح آیین نامه ارتقا با رویکرد تقویت منزلت آموزش و نیز تاکید مضاعف بر مقوله توانمندسازی و ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیئت علمی اشاره کرد. اما به نظر می‌رسد در این زمینه اقدامات بیشتری لازم باشند. اهم این اقدامات می‌تواند شامل موارد زیر باشد:

تقویت و اشاعه فرهنگ اهمیت آموزش در نقش‌های متعدد یک هیئت علمی پذیرش مفهوم tracking در عملکرد هیئت علمی. در حال حاضر نگاه به یک عضو هیئت علمی به صورت یکسان در همه ابعاد فعالیتی است. هر چند در آیین نامه ارتقا درجاتی از انعطاف پذیری وجود دارد اما به اندازه‌ای نیست که بتواند تفاوت واقعی و مورد نیاز ماموریت و انتظارات مجموعه‌های مختلف از یک هیئت علمی را پوشش دهد. بنابر این به نظر می‌رسد استقرار track‌های مختلف هیئت علمی در دانشگاه که منجر به پذیرش معیارهای متفاوت برای ترفیع و ارتقای مرتبه ایشان می‌شود یک ضرورت اجتناب ناپذیر است.

تقویت توجه به مقوله آموزش در زمان جذب اعضای هیئت علمی از طریق تقویت محورهای آموزشی مورد ارزیابی و نیز روش‌های ارزیابی متقاضیان عضویت هیئت علمی در دانشگاه گسترش توانمندی‌های آموزشی اعضای هیئت علمی. این اقدامات از جنبه‌های مختلف قابل انجام است که یکی از عمیق‌ترین آنها گسترش تحصیل اعضای هیئت علمی دانشگاه در رشته آموزش پزشکی در مقطع کارشناسی ارشد آموزش پزشکی است.

تقویت هویت و مفهوم medical educator در کنار مفهوم medical teacher از طریق ایجاد هویت برای این گروه. اقداماتی مشابه راه‌اندازی آکادمی آموزش پزشکی دانشگاه در این زمینه می‌تواند مفید باشد. اجرای صحیح بندهای مرتبط با دانش پژوهی آموزشی و همین‌طور سرآمدی آموزش در دانشگاه. به گونه‌ای که در سال‌های آینده، نه تنها تعدادی از اعضای هیئت علمی از این مسیر ارتقا پیدا کنند بلکه این امر مایه افتخار و سربلندی ایشان در بین جامعه دانشگاهی نیز باشد.

ارتقای سطح ارزشیابی کیفیت عملکرد آموزشی اعضای هیئت علمی از سطح نظرسنجی صرف به سطح بالاتر ارزشیابی توسط همگنان (peer review)

در حوزه برنامه ریزی آموزشی، چالش اصلی پیش روی دانشگاه، فرجهی محتوای برنامه‌های آموزشی به نفع محفوظات و دوری از نیازهای جامعه جامعه‌ای است که دانشگاه باید از طریق تربیت دانش

آموختگان توانمند ارایه خدمت کند. این امر یکی از مهم ترین تجلیات آموزش پاسخگو است که باید مورد توجه جدی قرار گیرد. در این زمینه اقدام زیربنایی تقویت نیازسنجی در مرحله برنامه ریزی و تعهد به تعیین محتوای محوری (core content) در مرحله تعیین محتوای روند برنامه ریزی است. در عین حال با توجه به فاصله خیلی زیادی که در دانشگاه با این ایده آل داریم، بهترین گام واسط می تواند حرکت به سمت شناسنامه دار کردن کلیه دوره های آموزشی دایر در دانشگاه از طریق تهیه طرح دوره و درس برای کلیه دوره ها و دروس دایر در دانشگاه باشد. برای انجام این کار اقدامی مشابه استقرار نظام جامع ارزشیابی که در چهار ساله گذشته انجام شد مفید خواهد بود.

چالش اساسی بعدی در کل دانشگاه، غلبه روش های آموزشی غیرتعاملی یا با تعامل حداقلی است. با توجه به تاثیر مستقیم این مقوله بر نگاه دانشجویان به یادگیری و نیز کیفیت آموزش، اقدام در این زمینه ضرورتی اجتناب ناپذیر باشد. در این زمینه اقدامات زیر می تواند مفید باشد:

فراهم کردن تسهیلات لازم برای پیشبرد روش های آموزشی تعاملی نظیر ابزارهای رای گیری یا فضاهای مورد نیاز برای کار در گروه های کوچک

گسترش توانمندسازی اعضای هیئت علمی در زمینه به کارگیری روش های آموزش تعاملی و فعال ارزشگذاری مشخص به این فعالیت ها در نظام ارزشیابی اعضای هیئت علمی

چالش اساسی بعدی، ضعف های عمده در نظام ارزیابی فراگیران است. هر چند نهایتاً در این موضوع، استقرار ارزیابی برنامه ریزی شده (programmatic assessment) راهکار اصلی محسوب می شود. اما تا آن زمان به نظر می رسد به عنوان یک گام واسط پیگیری جدی تدوین شیوه نامه های ارزیابی فراگیران بر اساس آیین نامه نظام جامع ارزیابی فراگیران (مصوب شورای آموزشی دانشگاه) در کلیه دانشکده ها و در نهایت اجرایی شدن آنها می تواند مفید باشد. شایان ذکر است در این زمینه تنها دو شیوه نامه با طی کلیه مراحل کارشناسی در شورای آموزشی دانشگاه به تصویب رسید. در این چارچوب توجه به دو موضوع تعیین حدنصاب قبولی و نیز تقویت ارزیابی سازنده از اهمیت بسزایی برخوردار است.

تقویت مدیریت آکادمیک از طریق تقویت نقش نظارتی دانشکده ها و دانشگاه و نیز استقرار کامل نظام ارزشیابی یکی از کارهایی است که باید به صورت جدی انجام شود. بزرگی و گستردگی دانشگاه ایجاب می کند که توزیع مسئولیت به گونه ای باشد که ضمن حفظ نقش تولید ستاد دانشگاه و تقویت وظیفه نظارت، هماهنگی و حمایت از محیط تفویض مسئولیتها صورت گیرد.

زیرساختهای آموزشی نیازمند به تقویت و روزآمدسازی جدی هستند. بررسی کمبودها بر اساس استانداردها و سپس اختصاص منابع برای جبران آنها یکی از مهمترین اقداماتی است که می تواند پیگیری شود. باید به گونه ای برنامه ریزی شود که با ایجاد منابع جدید از جمله استفاده از ظرفیت مازاد زیرساختهای اساسی آموزش دانشکده ها بازسازی و تکمیل شود.

توسعه آموزش مجازی با یک هدفگذاری مشخص مبنی بر دروس ورشته های هدف یکی از اموری است که باید به صورت جدی پیگیری شود. در مورد چگونگی ادامه کار دانشکده مجازی باید تصمیم

گیری شود. زیرساختهای سخت افزاری و نرم افزاری فراهم شده است و برنامه ریزی برای توسعه آموزش مجازی ضروری است.

پذیرش دانشجوی بین الملل نیازمند تغییر نظامات اداری و آموزشی است به گونه‌ای که این دسته از فراگیران هم در مجموعه سایر دانشجویان دانشگاه آموزش دیده شوند و گروهها و دانشکده‌ها خود را در قبال پذیرش و آموزش آنها مسئول بدانند. با این روش کیفیت آموزش در چرخه نظارتی گروه‌ها و دانشکده‌ها قرار می‌گیرد و آثار مثبت حضور دانشجوی بین‌المللی هم آشکارتر می‌شود.

